

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

6 септември 2018 година *

„Обжалване — Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) — Борба срещу ядреното разпространение — Ограничителните мерки, взети срещу Ислямска република Иран — Секторни мерки — Ограничения на прехвърлянията на финансови средства с участие на ирански финансови институции — Засилване на ограниченията — Спорен режим, установен с разпоредбите на Решение 2012/635/ОВППС и на Регламент (ЕС) № 1263/2012 — Прилагане на Съвместния всеобхватен план за действие по иранския ядрен въпрос — Вдигане на всички ограничителни мерки на Европейския съюз, свързани с този въпрос — Отмяна на спорния режим в хода на производството пред Общия съд на Европейския съюз — Отражение върху правния интерес в производството пред Общия съд — Отпадане на правния интерес“

По дело C-430/16 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 2 август 2016 г.,

Bank Mellat, установена в Техеран (Иран), за която се явяват M. Brindle и T. Otty, QC, J. MacLeod и R. Blakeley, barristers, и S. Zaiwalla, Z. Burbeza, A. Meskarian и P. Reddy, solicitors,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват M. Bishop и I. Rodios, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, за която се явяват D. Gauci, J. Norris-Usher и M. Konstantinidis, в качеството на представители,

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява S. Brandon, в качеството на представител, подпомаган от M. Gray, barrister,

встъпили страни в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: M. Pešič, председател на състава, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal (докладчик) и E. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

* Език на производството: английски.

секретар: I. Illéssy, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 януари 2018 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 май 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С жалбата си Bank Mellat иска отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 2 юни 2016 г., Bank Mellat/Съвет (Т-160/13, наричано по-нататък „обжалваното решение“, EU:T:2016:331), с което е отхвърлена жалбата ѝ за отмяна на член 1, точка 15 от Регламент (ЕС) № 1263/2012 на Съвета от 21 декември 2012 година за изменение на Регламент (ЕС) № 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 356, 2012 г., стр. 34, наричан по-нататък „спорният регламент“), или посочената разпоредба, доколкото в нея не се предвижда изключение, което да се прилага за случая на Bank Mellat, както и искането ѝ Общият съд да приеме, че член 1, точка 6 от Решение 2012/635/ОВППС на Съвета от 15 октомври 2012 година за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 282, 2012 г., стр. 58), не се прилага по отношение на нея.

Правната уредба и обстоятелствата по спора

- 2 По силата на няколко акта от правото на Съюза за прилагане на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН финансовите средства и икономическите ресурси на Bank Mellat, иранска търговска банка, са замразени, тъй като е счетено, че тази банка съдейства за ядреното разпространение в Иран. За целта името на тази банка е посочено в списъците, приложени към споменатите актове.
- 3 С решение от 29 януари 2013 г., Bank Mellat/Съвет (Т-496/10, EU:T:2013:39), Общият съд отменя вписването на Bank Mellat в списъка в приложение II към Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС (ОВ L 195, 2010 г., стр. 39), в списъка в приложение V към Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 година относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 103, 2007 г., стр. 1), в списъка в приложение VIII към Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 25 октомври 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета (ОВ L 281, 2010 г., стр. 1) и в списъка в приложение IX към Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 961/2010 (ОВ L 88, 2012 г., стр. 1) (наричани по-нататък, когато става въпрос за всички посочени вписвания, „индивидуалните ограничителни мерки“).
- 4 С решение от 18 февруари 2016 г., Съвет/Bank Mellat (С-176/13 P, EU:C:2016:96), Съдът отхвърля подадената срещу това решение на Общия съд жалба.
- 5 Настоящото дело е относно ограничителния режим за прехвърлянията на средства и за финансовите услуги, предвиден с еднакви по същество изрази в глава 2 от Решение 2010/413 и в глава V от Регламент № 267/2012, изменен, също с еднакви по същество изрази съответно с Решение 2012/635 и със спорния регламент (наричан по-нататък „спорният режим“).

- 6 По-конкретно, член 1, точка 6 от Решение 2012/635 изменя член 10 от Решение 2010/413. Член 1, точка 15 от спорния регламент изменя член 30 от Регламент № 267/2012 и добавя в него членове 30а и 30б.
- 7 С тези изменения се цели спорният режим да засили секторния ограничителен режим, предвиден още в глава II от Решение 2010/413 и в глава V от Регламент № 267/2012
- 8 Съображение 12 от Решение 2012/635 гласи:
„За да се предотврати трансферът на всякакви финансови или други активи или ресурси, които биха могли да допринесат за чувствителни от гледна точка на разпространението ядрени дейности на Иран или за разработването на носители на ядрено оръжие, трансакциите между европейските и иранските банки и финансови институции следва да се забранят, освен ако предварително не са били разрешени от съответната държава членка. Това следва да не ограничава продължаването на търговията, която не е забранена с решение [2010/413]“.
- 9 Член 30 от Регламент № 267/2012, изменен със спорния регламент (наричан по-нататък „измененият Регламент 267/2012“), предвижда ограничения за финансовите трансакции между, от една страна, кредитните и финансовите институции и обменните бюра, установени в Иран, техните клонове или дъщерни дружества, кредитните и финансовите институции и обменните бюра, контролирани от лица, образувания или органи, установени в Иран, и от друга страна, финансовите институции на Съюза.
- 10 По-конкретно по силата на член 30, параграф 2 от изменения Регламент № 267/2012 могат да се извършват само, първо, прехвърляния свързани с хуманитарни цели, второ, прехвърляния, свързани с лични парични преводи, трето, прехвърляния във връзка с конкретен търговски договор, при условие че такова прехвърляне не е забранено по силата на Регламент № 267/2012, четвърто, прехвърлянията, свързани с дипломатически или консулски мисии или международни организации, пето, прехвърляния, свързани с плащане за удовлетворяване на искове от или срещу иранско лице, образувание или орган, или сходни прехвърляния, и шесто, прехвърлянията, необходими за изпълнението на задълженията, произтичащи от договори, посочени в член 12, параграф 1, буква б) от Регламент № 267/2012.
- 11 Според член 30, параграфи 3—5 от изменения Регламент № 267/2012 при прехвърлянето на финансови средства, които могат да бъдат разрешени по силата на параграф 2 от същия член — с оглед на случая и предмета им и когато надвишават определените прагове — се изисква задължително предварително уведомление и предварително разрешение от страна на компетентния национален орган.
- 12 Член 30а от изменения Регламент № 267/2012 предвижда по-специално някои ограничения за прехвърлянето на финансови средства между, от една страна, ирански лица, образувания или органи, и от друга страна, граждани на Съюза извън посочените в член 30 от същия регламент.
- 13 Съгласно член 30б, параграф 1 от изменения Регламент № 267/2012, когато е дадено разрешение в съответствие с членове 24—28а от същия регламент, ограниченията по членове 30 и 30а от същия регламент не се прилагат.
- 14 Член 30б, параграф 3 от изменения Регламент № 267/2012 предвижда, че за целите на член 30, параграф 3, букви б) и в) и на член 30а, параграф 1, буква в) от същия регламент компетентните органи дават разрешението при реда и условията, които смятат за уместни, освен ако имат основателни причини да решат, че прехвърлянето на финансови средства, за което се иска разрешението, би могло да е в нарушение на която и да е от забраните или задълженията по посочения регламент.

- 15 За да се приложи договореният с Ислямска република Иран Съвместен всеобхватен план за действие по иранския ядрен въпрос от 14 юли 2015 г. (наричан по-нататък „съвместният всеобхватен план за действие“), в който е предвиден ангажиментът да бъдат вдигнати всички свързани с ядрената дейност ограничителни мерки на Съюза, член 1, точка 17 от Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 274, 2015 г., стр. 174), предвижда, че се спира изпълнението на мерките, предвидени по-конкретно в член 10 от Решение 2010/413.
- 16 За същата цел член 1, точка 15 от Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Регламент № 267/2012 (ОВ L 274, 2015 г., стр. 1), предвижда по-конкретно че членове 30, 30а, 30б от Регламент № 267/2012 се заличават.
- 17 Накрая, от Решение (ОВППС) 2016/37 на Съвета от 16 януари 2016 година относно датата на прилагане на Решение (ОВППС) 2015/1863 за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 11 I, 2016 г. стр. 1) и от Информация на Съвета (ОВ С 15 I, 2016 г., стр. 1) следва, че считано от 16 януари 2016 г., спорният режим вече не е приложим.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 18 С жалба, подадена в Общия съд на 15 март 2013 г., Bank Mellat прави три искания, първото, за отмяна на член 1, точка 15 от спорния регламент, второто, за отмяна на същата разпоредба, доколкото в нея не е предвидено изключение, което се прилага за нейния случай, и третото, Общият съд да приеме, че член 1, точка 6 от Решение 2012/635 не се прилага по отношение на нея.
- 19 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля тази жалба.
- 20 На първо място в точка 38 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че по силата на член 275 ДФЕС не е компетентен да се произнесе по третото искане на жалбоподателя, тъй като възражението за незаконосъобразност, повдигнато на основание член 277 ДФЕС в рамките на това трето искане на жалбоподателя, не е направено в подкрепа на жалба за отмяна на „решение, предвиждащо ограничителни мерки спрямо физически или юридически лица“, по смисъла на член 275, втора алинея ДФЕС, тъй като приетите в член 1, точка 6 от Решение 2012/635 мерки са мерки с общ характер, чието приложно поле се определя спрямо обективни критерии.
- 21 След това, по силата на член 263, четвърта алинея ДФЕС в точки 59—61 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля жалбата като недопустима, доколкото се отнася, от една страна, до член 30а от Регламент № 267/2012, добавен с член 1, точка 15 от спорния регламент, тъй като посочената разпоредба не се отнася за Bank Mellat, като финансова институция, установена в Иран, и от друга страна, доколкото се отнася до член 30б, параграф 3, първа алинея от Регламент № 267/2012, тъй като посочената разпоредба не се отнася за Bank Mellat и освен това съдържа мерки за изпълнение.
- 22 В този контекст в точки 68—78 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля и направеното от Съвета на Европейския съюз възражение за недопустимост, изведено от факта, че към датата на подаване на жалбата й Bank Mellat не е имала интерес да оспорва законосъобразността на предвидения в член 1, точка 15 от спорния регламент режим, при положение че по отношение на нея вече са се прилагали индивидуални мерки за замразяване на средствата, приети по силата на Регламент № 267/2012, с основния мотив, че когато отмяната на тези индивидуални мерки е произвела действие след постановяване на решение от 18 февруари 2016 г., Съвет/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), по отношение на Bank Mellat

действително се е прилагал спорният режим с всички ограничения, произтичащи от него по право, без да е необходим какъвто и да е допълнителен правен акт, и следователно тя е продължавала да има интерес да оспорва този режим.

- 23 Накрая, по същество Общият съд отхвърля четирите основания, изложени от Bank Mellat в подкрепа на първото и второто ѝ искане.

Искания на страните

- 24 Bank Mellat иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение,
- да отмени изцяло или в частта, която се отнася до жалбоподателя, член 1, точка 15 от спорния регламент,
- да приеме, че член 1, точка 6 от Решение 2012/635 не е приложим по отношение на нея, и
- да осъди Съвета да заплати съдебните разноски, свързани с производството по обжалване и с производството пред Общия съд.

- 25 Съветът и Европейската комисия искат от Съда да отхвърли жалбата и да осъди Bank Mellat да заплати съдебните разноски.

- 26 Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия иска от Съда да отхвърли жалбата и да му присъди направените от него разноски.

По жалбата

Доводи на страните

- 27 Като главно искане Съветът поддържа, че Bank Mellat няма правен интерес, тъй като спорният режим е отменен, считано от 16 януари 2016 г.

- 28 Като се позовава на постоянната практика на Съда, припомнена в точка 61 от решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), Съветът изтъква, че Bank Mellat няма да извлече никаква полза от отмяната на спорния режим от Съда.

- 29 Наистина, отмяната на този режим нямало да възстанови първоначалното положение на Bank Mellat, тъй като тези мерки били с общо приложение и се отнасяли до всички ирански финансови институции по един и същ начин. Тя нямало да доведе и до това в бъдеще Съветът да внесе подходящите изменения, при положение че тези мерки вече били вдигнати.

- 30 Съветът изтъква освен това, че обратно на положението, предмет на делото, приключило с решение от 7 юни 2007 г., Wunenburger/Комисия (C-362/05 P, EU:C:2007:322), спорният режим бил отменен и нямало никаква подходяща процедура, на която да може да се прави позоваване в бъдеще.

- 31 Освен това, след като с обжалваното решение Общият съд потвърждава законосъобразността на спорния режим, евентуална негова отмяна от Съда в никакъв случай не би могла да послужи като основание за иск за ангажиране на отговорността на Съюза, след като условието за наличие на достатъчно сериозно нарушение на правна норма няма да е спазено.

- 32 Накрая, като се позовава на решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331, т. 70—74), Съветът подчертава, че спорният режим не се е отразил на репутацията на Bank Mellat, тъй като, за разлика от индивидуалните ограничителни мерки, той се отнасял по един и същ начин за всички ирански финансови институции.
- 33 В това отношение този режим не предполагал, че за жалбоподателя или за другите засегнати ирански банки и финансови институции се твърди, че са поддържали дейностите на Ислямска република Иран във връзка с ядреното разпространение. Наистина, както се установявало от точки 171—173 от обжалваното съдебно решение, посоченият режим бил обоснован от необходимостта да се парира опасността иранските банки и финансови институции да бъдат използвани, евентуално без да знаят, за подпомагане на тези дейности.
- 34 Комисията има съмнения относно наличието на какъвто и да е правен интерес на жалбоподателя към датата на подаване на жалбата в основата на настоящото производство.
- 35 Наистина, през целия период, през който Bank Mellat е подложена на спорния режим, тя е била подложена също и на по-строги индивидуални ограничителни мерки, което предполагало, както се установява от точка 75 от обжалваното съдебно решение, че приемането на спорния режим не е имало непосредствено ефективно отражение върху нея. Следователно отмяна на спорния режим не би имала никакво реално отражение върху положението на Bank Mellat.
- 36 Жалбоподателят освен това не бил доказал, че твърдяната незаконосъобразност могла да се повтори в бъдеще, независимо от обстоятелствата, довели до подадената от него жалба, така че принципът, утвърден в решение от 7 юни 2007 г., Wunenburger/Комисия (C-362/05 P, EU:C:2007:322), в случая не бил приложим.
- 37 Комисията поддържа освен това, че в резултат на жалбата жалбоподателят няма да може да получи по-голямо обезщетение от това, което вече е получил по силата на решение от 18 февруари 2016 г., Съвет/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), като се вземе предвид по-ограничителният характер на индивидуалните ограничителни мерки, предмет на това решение. Bank Mellat трудно би могла да обоснове засягане на репутацията ѝ, претърпяно поради спорния режим, през периода, през който е била подложена също и на индивидуалните ограничителни мерки.
- 38 Bank Mellat изтъква, че продължава да има правен интерес да оспорва спорния режим, тъй като щяла да извлече полза от отмяната на разглеждания режим.
- 39 Първо, като се позовава по аналогия на решение от 7 юни 2007 г., Wunenburger/Комисия (C-362/05 P, EU:C:2007:322, т. 50—60), Bank Mellat поддържа, че трябва да се попречи на Съвета да приложи отново разглежданите санкции или да приеме в бъдеще друг сходен незаконосъобразен акт, евентуално когато бъде взето решение за възстановяване на тези санкции, преди отмяната им да стане окончателна на 20 октомври 2023 г., което позволявал Съвместният всеобхватен план за действие, ако Ислямска република Иран не спазва някои условия.
- 40 По-нататък, би могло отмяната на финансовото ембарго да послужи за основание на иск за обезщетение за неправомерно увреждане.
- 41 От друга страна, фактът, че даден акт е отменен по административен ред или срокът му на действие е изтекъл, не лишавал ищец от правния интерес от установяване на неговата незаконосъобразност, тъй като отмяната по административен ред или изтичане на срока на действие не е равнозначно на отмяната по съдебен ред.

42 Накрая, спорният режим имал отрицателно отражение върху репутацията на Bank Mellat и отмяната му би представлявала форма на некомпенсаторно поправяне на щетите, тъй като твърденията на Съвета, че иранските банки, сред които неизбежно е Bank Mellat, която била една от най-големите ирански банки, са замесени в подкрепата на ядреното разпространение, били особено вредоносни, особено за тази банка, при положение че тя успяла да установи в рамките на производството за отмяна на наложените ѝ индивидуални ограничителни мерки, че не подкрепя ядреното разпространение.

Съображения на Съда

43 Съветът, подкрепян от Комисията, изтъква по същество, че след премахването на спорния режим, считано от 16 януари 2016 г., с което се цели да бъде приложен Съвместният всеобхватен план за действие, Bank Mellat е изгубила правния си интерес от оспорването му.

44 Във връзка с това следва да се припомни, че пред Общия съд Съветът поддържа, че към датата на подаване на жалбата Bank Mellat няма правен интерес от оспорването на законосъобразността на член 1, точка 15 от спорния регламент, след като вече е била подложена на индивидуални мерки за замразяване на нейните средства и активи.

45 В точки 74—77 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля възражението за недопустимост, като се основава на следните доводи:

„74 В случая към момента на подаване на жалбата [Bank Mellat] е обект на индивидуални ограничителни мерки [...], свързани с твърдяното [й] участие в разпространението на ядрени оръжия. Всъщност, макар тези ограничителни мерки да са отменени с [решение от 29 януари 2013 г., Bank Mellat/Съвет (Т-496/10, ЕУ:Т:2013:39)], влизането в сила на отмяната им е било спряно до постановяването на решение по жалбата съгласно член 60 от Статута на Съда на Европейския съюз.

75 Ето защо приемането на спорния режим наистина няма действително непосредствено влияние върху [Bank Mellat], тъй като наложените му по-рано индивидуални ограничителни мерки са предвиждали по-сериозни ограничения. [...].

76 Предвид това следва да се отбележи, че спорният режим се прилага като такъв по отношение на всички финансови институции, установени в Иран, и следователно по отношение също и на [Bank Mellat]. Това по-специално означава, че [когато] впоследствие отмяната на индивидуалните ограничителни мерки спрямо [Bank Mellat влиза] в сила [след постановяване на решение от 18 февруари 2016 г., Съвет/Bank Mellat (С-176/13 Р, ЕУ:С:2016:96)], [Bank Mellat] действително е била подчинена на споменатия режим и на всички произтичащи от него по право ограничения, без да е необходимо приемането на какъвто и да било друг правен акт.

77 При тези обстоятелства констатирането по настоящото дело на липса на правен интерес на [Bank Mellat] от отмяната на член 1, точка 15 от [спорния] регламент би довело до нарушение на правото му на ефективна съдебна защита, тъй като след окончателното отпадане на отнасящите се до него индивидуални ограничителни мерки би бил подчинен на действието на спорния режим, но жалбата му за отмяна на член 1, точка 15 от [спорния] регламент не би била допустима поради просрочие“.

46 Твърдението във второто изречение от точка 76 от обжалваното съдебно решение обаче е очевидно неточно, след като, считано от 18 февруари 2016 г., датата, на която произвежда действие отмяната на приложимите по отношение на Bank Mellat индивидуални ограничителни

мерки, в резултат на постановяване на решение от 18 февруари 2016 г., Съвет/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), тя не е била „действително [...] подчинена[...] по право“ на спорния режим, тъй като този режим вече е бил отменен, считано от 16 януари 2016 г.

- 47 Поради това, обратно на съображенията в точка 77 от обжалваното съдебно решение, не може да се поддържа, че Bank Mellat продължава да има правен интерес да оспорва спорния режим, тъй като би трябвало да може да подаде жалба за отмяната на този режим, при положение че той станал приложим по отношение на нея, считано от 18 февруари 2016 г.
- 48 Тъй като спорният режим е отменен преди постановяване на обжалваното съдебно решение, поставя се въпросът дали с отмяната отпада правният интерес на Bank Mellat да подаде жалба за отмяната на този режим.
- 49 Тъй като съгласно член 131 от Процедурния правилник на Общия съд и член 149 от Процедурния правилник на Съда, въпросът за липсата на основание за постановяване на решение по същество поради отпадане на правния интерес може да бъде повдигнат служебно от съдилищата на Съюза, Съдът може в рамките на настоящото производство по жалба да разгледа евентуално служебно дали в резултат на отмяната е отпаднал правният интерес на Bank Mellat да води дело пред Общият съд (вж. по аналогия решение от 23 април 2009 г., Sahlstedt и др./Комисия, C-362/06 P, EU:C:2009:243, т. 22 и от 27 февруари 2014 г., Stichting Woonpunt и др./Комисия, C-132/12 P, EU:C:2014:100, т. 45).
- 50 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда правният интерес на ищеца или жалбоподателя трябва да съществува с оглед на предмета на иска или жалбата към момента на подаването му/й, тъй като в противен случай същият/същата би бил(а) недопустим(а). Предметът на спора и правният интерес трябва да продължат да съществуват до обявяването на съдебното решение, тъй като иначе няма да има основание за произнасяне по същество, което предполага жалбата да може чрез резултата си да донесе полза на страната, която я е подала (решения от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия, C-239/12 P, EU:C:2013:331, т. 61 и от 9 ноември 2017 г., НХ/Съвет, C-423/16 P, EU:C:2017:848, т. 30 и цитираната съдебна практика).
- 51 В този контекст трябва да се провери първо дали изводите от решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), могат да се транспонират по отношение на мерки като наложените със спорния режим.
- 52 По делото, по което е постановено това решение, основно се поставя въпросът дали жалбоподателят продължава да има правен интерес да иска отмяната на регламент, по силата на който името му е вписано в списък на лица и образувания, подозирани за връзки с терористична организация, и на това основание подложени на замразяване на всички средства и активи, когато това вписване е премахнато с регламент, приет след подаването на жалба до Общия съд срещу първия от двата регламента.
- 53 В това отношение Съдът е постановил, че жалбоподателят запазва правния си интерес, тъй като вписването по силата на спорния акт на името му в посочения списък му е причинило сигурна неимуществена вреда, свързана със засягането на репутацията му, предизвикано от „заклеймяването и недоверието, съпътстващи публичното посочване на съответните лица като свързани с терористична организация“ и тъй като евентуалната отмяна на този акт може да му донесе полза, а именно неговата реабилитация и по този начин известна форма на поправяне на споменатата неимуществена вреда.
- 54 Тези изводи от решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), обаче не могат да се транспонират към секторни ограничителни мерки като наложените със спорния режим.

- 55 Наистина, такива секторни ограничителни мерки, доколкото се прилагат общо по отношение на всички банки и финансови институции на Ислямска република Иран, имат съвсем различно естество от това на индивидуалните мерки за замразяване на средства и активи, предмет на делото, по което е постановено последното посочено решение.
- 56 Във връзка с това следва да се припомни, че ограничителни мерки с общо приложение като разглежданите секторни мерки не са насочени към определени физически или юридически лица, тъй като приложното поле на тези мерки се определя с оглед на обективни критерии (вж. в този смисъл решение от 28 март 2017 г., *Rosneft*, С-72/15, EU:C:2017:236, т. 97)
- 57 В случая ограничителните мерки, предвидени в спорния режим, се състоят главно в забраната на трансакциите между банките и финансовите институции на Съюза и на Ислямска република Иран, освен ако те не са били предварително разрешени от компетентната държава членка, за да се попречи, евентуално без знанието на тези банки и финансови институции, да бъдат прехвърлени всякакви средства и други активи или икономически ресурси, които могат да допринесат за ядрените дейности на тази държава, създаващи опасност от ядрено разпространение или за разработването на системи носители на ядрени оръжия.
- 58 Както отбелязва и генералният адвокат в точка 41 от заключението си, обстоятелството, че е могло дейностите на банка или финансова институция като Bank Mellat да бъдат засегнати от разглежданите секторни ограничителни мерки, не означава, че тези мерки са санкция за конкретно поведение, приписвано на това образувание, тъй като тези мерки с общо приложение се прилагат независимо от евентуално негово участие в иранското ядрено разпространение.
- 59 Поради това не може да се твърди, че за разлика от индивидуалните ограничителни мерки, разглежданите ограничителни мерки с общо приложение могат да причинят на отделен оператор сигурни неимуществени вреди, свързани със засягане на репутацията му, сходни на тези, предизвикани от заклеймяването и недоверието, съпътстващи публичното посочване на лицата, посочени като свързани например с терористична организация (вж. в този смисъл решение от 28 май 2013 г., *Abdulrahim/Съвет и Комисия*, С-239/12 Р, EU:C:2013:331, т. 70), или че евентуална отмяна на тези мерки би могла да бъде от полза за Bank Mellat, приемайки формата на реабилитация, както и като му осигури някаква форма на поправяне на такава неимуществена вреда.
- 60 Освен това, когато става въпрос за отражението, което предвидените със спорния режим ограничителни мерки могат да имат върху някои права и свободи, на което евентуално могат да се позоват засегнатите банки и финансови институции, доколкото тези мерки могат да доведат по-конкретно до пречки за сключването на известен брой финансови трансакции, следва да се припомни, както Съдът многократно се е произнасял, че ограничителните мерки по дефиниция имат последици, които засягат именно правото на собственост и свободното упражняване на професионални дейности, причинявайки по този начин вреди на страни, които нямат никаква вина във връзка с положението, довело до приемането на санкциите (вж. в този смисъл решения от 30 юли 1996 г., *Bosphorus*, С-84/95, EU:C:1996:312, т. 22 и от 28 март 2017 г., *Rosneft*, С-72/15, EU:C:2017:236, т. 149).
- 61 Дори да се предположи съществуването на вреда, която може да бъде поправена, следва да се отбележи, както с основание посочва и Общият съд в точка 75 от обжалваното съдебно решение, че приемането на спорния режим няма отделно и ефективно отражение върху Bank Mellat, при положение че индивидуалните ограничителни мерки, на които тя е била подложена през целия период на прилагане на спорния режим, предвиждат по-строги ограничения. Така, доколкото те се състоят в замразяване на всички нейни средства и активи, Bank Mellat при всяко положение не е могла да извършва нито една финансова операция, забранена от предвидените в спорния режим секторни мерки.

- 62 Следователно в резултат на отмяната на спорния режим на 16 януари 2016 г. в рамките на прилагането на Съвместния всеобхватен план за действие, отмяната от юрисдикциите на Съюза на спорния режим вече не може да осигури на Bank Mellat полза, която да обоснове запазването на правния интерес.
- 63 Този извод не може да бъде поставен под въпрос от довода на Bank Mellat, че запазването на правния ѝ интерес може да се основе на принципа, утвърден от Съда в решение от 7 юни 2007 г., Wunenburger/Комисия (С-362/05 Р, ЕУ:С:2007:322), след като би следвало да се попречи на Съвета да приложи отново ограничителни мерки като наложените със спорния режим и които Bank Mellat смята за незаконни, в случай че Ислямска република Иран не спазва някои условия, наложени ѝ по силата на Съвместния всеобхватен план за действие.
- 64 В това отношение от практиката на Съда следва, че при определени обстоятелства жалбоподател може да запази правния интерес да иска отмяната по съдебен ред на акт, отменен по административен ред в хода на съдебното производство, за да мотивира автора на оспорвания акт да внесе в бъдеще подходящи изменения и по този начин да бъде избегната опасността от повтаряне на незаконосъобразността, от която се твърди, че е опорочен този акт (С-239/12 Р, ЕУ:С:2013:331, т. 63).
- 65 Все пак, както отбелязва и генералният адвокат в точка 44 от заключението си, така утвърденият от съдебната практика принцип трябва да се ограничи до положенията, при които жалбоподателят доказва точно и конкретно наличието на опасност от повтаряне на твърдяната незаконосъобразност.
- 66 Bank Mellat обаче твърди само общо, че такава опасност от повторение съществува, без да посочва точно обстоятелствата, които правят възможно осъществяването на тази опасност.
- 67 Наистина, макар да не може окончателно да се изключи възможността в бъдеще отново да бъдат приети ограничителни мерки срещу Ислямска република Иран, както твърди Bank Mellat, в такъв случай би била налице нова ситуация, даваща евентуално основание за ограничителни мерки под формата или на мерки, сходни на наложените със спорния режим, или на мерки от друго естество. Все пак, дори да се предположи, че спорният режим е незаконосъобразен, което не е установено от Съда, с оглед на голямата свобода на преценка, с която разполага Съветът при определяне предмета на ограничителните мерки (решение от 28 март 2017 г., Rosneft, С-72/15, ЕУ:С:2017:236, т. 88), само хипотезата за повтарянето на такава твърдяна незаконосъобразност чрез приемането в бъдеще на ограничителни мерки, сходни с този режим, не е достатъчна, за да се докаже достатъчно точно и конкретно опасността от такова повторение, за да може Bank Mellat да запази правния си интерес от водене на настоящото производство.
- 68 От това следва, че с оглед на принципите, утвърдени в припомнената в точка 50 от настоящото решение съдебна практика, не е имало основание Общият съд да постановява решение по същество по жалбата на Bank Mellat за отмяна на спорния режим, след като в хода на съдебното производство, преди постановяването на обжалваното съдебно решение, правният интерес на Bank Mellat от оспорване на този спорен режим е отпаднал. Наистина, след премахването му, считано от 16 януари 2016 г. и с оглед на направените в точки 51—67 от настоящото решение констатации, тази жалба не е могла чрез резултата си да ѝ донесе някаква полза.
- 69 С оглед на всички изложени по-горе съображения обжалваното решение трябва да се отмени.

По жалбата до Общия съд

- 70 Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз в случай на отмяна на решението на Общия съд Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това. Такъв е настоящият случай.
- 71 Тъй като обжалваното съдебно решение трябва да се отмени поради отпадането на правния интерес на Bank Mellat като жалбоподател пред Общия съд, следва да се приеме, че вече няма основание Съдът да постановява решение по жалбата, подадена от нея до Общия съд.

По съдебните разноски

- 72 Съгласно член 142 от Процедурния правилник на Съда на Европейския съюз, приложим към производството по обжалване пред Съда по силата на член 184, параграф 1 от същия правилник, когато липсва основание за произнасяне по същество, Съдът определя съдебните разноски по своя преценка.
- 73 Тъй като обжалваното съдебно решение е отменено, но правният интерес на Bank Mellat като жалбоподател в производството пред Общия съд е отпаднал, следва да бъде постановено, че Bank Mellat и Съветът ще понесат собствените си разноски, свързани както с производството по жалбата, така и с производството пред първата инстанция.
- 74 Съгласно член 184, параграф 4 от Процедурния правилник на Съда същият може да реши встъпилата в първоинстанционното производство страна, която е участвала в писмената или устната фаза на производството пред Съда, да понесе направените от нея съдебни разноски.
- 75 С оглед на това Обединеното кралство и Комисията следва да понесат направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 2 юни 2016 г., Bank Mellat/Съвет (T-160/13, EU:T:2016:331).**
- 2) **Няма основание за постановяване на решение по същество по жалбата, подадена от Bank Mellat, с номер T-160/13, с която се иска отмяна на член 1, точка 15 от Регламент (ЕС) № 1263/2102 на Съвета от 21 декември 2012 година за изменение на Регламент (ЕС) № 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран, или на посочената разпоредба, доколкото в нея не е предвидено изключение, което да се прилага за случая на Bank Mellat, нито по искането Общият съд на Европейския съюз да постанови, че член 1, точка 6 от Решение 2012/635/ОВППС на Съвета от 15 октомври 2012 година за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран не се прилага спрямо нея.**
- 3) **Bank Mellat и Съветът на Европейския съюз понесат собствените си разноски, свързани както с производството по жалбата, така и с производството пред първата инстанция.**
- 4) **Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия и Комисията следва да понесат направените от тях съдебни разноски.**

Подписи